

Förordning om digitala nät

Finansdepartementet

Dokumentbeteckning

COM(2026) 16 Celexnummer 52026PC0016

Proposal for a regulation of the European Parliament and the Council on digital networks, amending Regulation (EU) 2015/2120, Directive 2002/58/EC and Decision No 676/2002/EC and repealing Regulation (EU) 2018/1971, Directive (EU) 2018/1972 and Decision No 243/2012/EU (Digital Networks Act)

Sammanfattning

Den 21 januari 2026 presenterade kommissionen ett förslag till förordning om digitala nät. I förordningen föreslås ett rättsligt ramverk för att stimulera innovation, investeringar och övergång till nätverk med hög kapacitet, som fiber, 5G och molnbaserade infrastrukturer. Det föreslås även ett tillståndsregelverk för satelliter på EU-nivå. Nya regler föreslås vidare för att stärka resiliens och beredskap i elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster samt i annan digital infrastruktur. Förordningen ska förenkla och harmonisera regelverket, stärka konkurrenskraften och främja en mer integrerad inre marknad.

Förordningen ersätter flera befintliga rättsakter om konnektivitet och introducerar även bestämmelser inom tidigare ej reglerade områden.

Regeringen är positiv till ambitionen att stimulera och underlätta en fortsatt utbyggnad och utveckling av digital infrastruktur. En väl utbyggd, säker och resilient digital infrastruktur är en grundläggande förutsättning för att bl.a. stärka EU:s konkurrenskraft. Regeringen är även positiv till ambitionen att förenkla regelverket. Det är dock viktigt att regleringen utformas så att den är rättssäker samt att den bygger på en grundlig konsekvensanalys och ett reellt behov av ny reglering.

1. Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Den 11 december 2018 antogs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (kodexen). Detta direktiv upprättar ett rättsligt ramverk bl.a. för att säkerställa frihet att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster i EU.

Den 14 december 2022 antogs Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/2481 om inrättandet av policyprogrammet för det digitala decenniet. Policyprogrammet omfattar Europas digitala omvandling fram till 2030 med mål för flera nyckelområden, bl.a.

digital infrastruktur. Kommissionens första lägesrapport om det digitala decenniet 2023 pekar på att EU investerar mindre i konnektivetsinfrastruktur än USA, Japan och Kina.

I januari 2023 trädde Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555 av den 14 december 2022 om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen, om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 och direktiv (EU) 2018/1972 och om upphävande av direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet) samt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2557 av den 14 december 2022 om kritiska entiteters motståndskraft och om upphävande av rådets direktiv 2008/114/EG (CER-direktivet) i kraft. Syftet med NIS 2-direktivet är att uppnå en hög gemensam cybersäkerhetsnivå inom unionen. Direktivet innehåller skärpta cybersäkerhetskrav för både privata och offentliga aktörer, bl.a. inom området digital infrastruktur. CER-direktivet syftar till att stärka kritiska entiteters motståndskraft och förmåga att tillhandahålla tjänster som är nödvändiga för att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner eller central ekonomisk verksamhet.

Under 2023 genomförde kommissionen en konsultation om framtiden för sektorn för elektronisk kommunikation och dess infrastruktur. Utifrån svaren konstaterar kommissionen att nya tekniker kommer att ha en betydande påverkan på sektorn och att konnektivetsinfrastrukturen behöver kunna transportera data snabbare.

Kommissionen presenterade i februari 2024 en vitbok om hur Europas behov av digital infrastruktur ska bemästras (COM (2024) 81). I vitboken redovisas ett antal möjliga åtgärder för att främja utbyggnad och utveckling av Europas framtida digitala infrastruktur. Regeringen överlämnade den 26 mars 2024 Fakta-PM 2023/24:FPM49 om vitboken till riksdagen. EU:s ministerråd för transport, telekommunikation och energi (TTE-rådet) godkände enhälligt slutsatser om vitboken i december 2025 (16644/24).

I februari 2024 presenterade kommissionen även en rekommendation om ett regelverk för att främja gigabitkonnektivitet (C(2024) 523). Rekommendationen syftar till att främja konnektivitet samt tillträde till och användning av nät med mycket hög kapacitet (VHCN), effektiv konkurrens, bidra till utvecklingen av den inre marknaden för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster samt främja unionsinvånarnas intressen.

Den 29 april 2024 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1309 om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av gigabitnät för elektronisk kommunikation, om ändring av förordning (EU) 2015/2120 och om upphävande av direktiv 2014/61/EU (förordningen om gigabitinfrastruktur). Syftet med den nya regleringen är att bidra till en kostnadseffektiv och snabb utbyggnad av gigabitnät som är nödvändig för att möta EU:s ökade uppkopplingsbehov.

Kommissionen presenterade den 20 januari 2026 ett nytt cybersäkerhetspaket (COM (2026) 11). I paketet ingår ett förslag till en reviderad cybersäkerhetsakt (CSA 2) som innehåller bl.a. ett nytt ramverk för säkerhet i EU:s leveranskedjor för informations- och kommunikationsteknik (IKT-leveranskedjor).

Den 21 januari 2026 presenterade kommissionen ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om digitala nät (COM (2026) 16). Förslaget syftar bl.a. till att främja säkra digitala nätverk med hög kapacitet, förenkla och harmonisera regelverket, stärka EU:s konkurrenskraft och främja en mer integrerad inre marknad.

1.2 Förslagets innehåll

1.2.1 Förordning om digitala nät

Målsättningen med den föreslagna förordningen är att stimulera och underlätta utbyggnaden och utvecklingen av digital infrastruktur. Genom förordningen ska det även bli enklare för företag att tillhandahålla produkter och tjänster i hela EU. Förslaget är utformat i syfte att komplettera och harmonisera med befintlig reglering och kommande EU-förslag som avser molntjänster, artificiell intelligens, data, cybersäkerhet, beredskap och rymd. Förordningen ersätter och medför ändringar av följande rättsakter.

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1971 av den 11 december 2018 om inrättande av Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) och Byrån för stöd till Berec (Berecbyrån), om ändring av förordning (EU) 2015/2120 och om upphävande av förordning (EG) nr 1211/2009
- Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation
- Europaparlamentets och rådets beslut nr 243/2012/EU av den 14 mars 2012 om inrättande av ett flerårigt program för radiospektrumpolitik.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation)

- Europaparlamentets och rådets beslut nr 676/2002/EG av den 7 mars 2002 om ett regelverk för radiospektrumpolitiken i Europeiska gemenskapen (radiospektrumbeslut).

1.2.1.1 Förvaltning av radiospektrum ska ske enligt nya harmoniserade regler

Förordningen innehåller nya regler om förvaltning och användning av radiospektrum för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Radiospektrum är en begränsad resurs som är nödvändig för att företag ska kunna erbjuda trådlösa tjänster, t.ex. mobilt bredband, mobiltelefoni, marksänd radio och satellittjänster.

I förordningen finns det regler om ett nytt harmoniserat auktorisationsförfarande i syfte att koordinera spektrumtillståndsgivning inom EU, öka gränsöverskridande investeringar och främja den inre marknaden. I förslaget finns också harmoniserade licensvillkor, bl.a. att spektrumlicenser som huvudregel ska gälla utan tidsgräns. Kommissionen föreslår få vetorätt vad gäller exempelvis villkor om tidsbegränsning som ställs upp när spektrumtillstånd tilldelas genom auktionsförfaranden på nationell nivå.

Kommissionen föreslår vidare regler för att främja delad och effektiv användning av spektrum och för att lösa problem med skadlig radiofrekvensstörning. En unionsövergripande radiospektrumstrategi ska tas fram, liksom unionsövergripande

och nationella färdplaner om hur målen i strategin ska nås. Kommissionen ska kunna anta färdplaner för unionen genom genomförandeakter. Medlemsstaterna ska regelbundet rapportera till kommissionen och det nyinrättade Radio Spectrum Policy Body (RSPB) om genomförandet av färdplanerna.

För att främja en konsekvent spektrumförvaltning föreslår kommissionen att betydande spektrumtilldelningar ska hanteras genom ett nytt särskilt förfarande på EU-nivå. Kommissionen ska vid behov kunna ingripa i situationer med potentiella konsekvenser för den inre marknaden.

Ett nytt och särskilt unionsövergripande auktorisationsramverk föreslås för att reglera tillhandahållandet av satellitnätverk och satellittjänster i EU. Auktorisationen ska hanteras på EU-nivå av kommissionen. Förordningen fastställer ett antal kriterier för operatörer som vill erhålla auktorisation, bl.a. krav på resiliens och etablering i EU, samtidigt som ytterligare kriterier kan formuleras i genomförandeakter. Därutöver föreslås en utbyggd mekanism för anmälning, notifiering och registrering av satellitsystem hos Internationella teleunionen. Syftet är att koordinera användningen och fördelningen av radiospektrum samt minska radiostörningar mellan satellit- och markbundna radiotjänster inom unionen.

1.2.1.2 Övergång till fiberbaserade nät och bibehållna konkurrensregler

Förslaget omfattar regler om övergången till fibernät i syfte att påskynda och stödja utfasningen av äldre kopparbaserade nät. Medlemsstater som inte avvecklat sina kopparbaserade nät före den 30 juni 2029 ska upprätta nationella planer för en stegvis utfasning och övergång under perioden 2030–2035. Slutanvändarna ska i god tid få information om utfasningen och tillförsäkras tillgång till nätverk utan avbrott.

Nationella regleringsmyndigheter ska kunna ålägga fiberoperatörer att på begäran ansluta hushåll inom avgränsade områden där kopparnätet stängs ner. Myndigheterna ska kunna fastställa villkor och ersättning för anslutningen och avgöra vilken operatör som ska vara ansvarig för utförandet.

För att marknader för elektronisk kommunikation ska fungera, trots att konkurrensen ofta är begränsad, bibehålls möjligheten för regleringsmyndigheter att införa konkurrensfrämjande förhandsreglering av tillträde. Reglerna för marknadstillträde och konkurrens ska fortsatt bygga på principen om proportionell och behovsanpassad sektorreglering, där ingripanden endast ska göras om marknadsmisslyckanden konstateras. Skyldigheter kan åläggas operatörer som bedömts ha betydande inflytande på en relevant marknad. Om en skyldighet om tillträde bedöms nödvändig ska nationella regleringsmyndigheter enligt förslaget i första hand

ålägga tillträde i enlighet med harmoniserade tillträdesprodukter.

De harmoniserade tillträdesprodukterna ska definieras av kommissionen genom kommande genomförandeakter.

1.2.1.3 Ett harmoniserat och gemensamt anmälningsförfarande införs

Enligt den nuvarande regleringen har varje medlemsstat ett nationellt anmälningsförfarande för tillhandahållare av elektroniska kommunikationstjänster och kommunikationsnät. Förfarandena är delvis harmoniserade, men fungerar på olika sätt. Bland annat varierar det mellan medlemsstaterna om det krävs ett tillståndsbeslut för att bedriva verksamhet, eller om verksamheten får bedrivas enbart efter en anmälan till regleringsmyndigheten.

Kommissionen föreslår att de nationella anmälningsförfarandena ersätts med ett gemensamt anmälningsförfarande, i syfte att förenkla för tillhandahållare att etablera och bedriva verksamhet i flera medlemsstater. Det gemensamma förfarandet bygger på att tillhandahållare får bedriva verksamhet efter anmälan, både i den aktuella medlemsstaten och i andra medlemsstater som anmälan avser. Något myndighetsbeslut ska inte krävas. Kommissionen vill genom det gemensamma förfarandet uppnå ökad rättssäkerhet, lägre administrativa kostnader och färre hinder för gränsöverskridande investeringar.

1.2.1.4 Nätneutralitet och nya regler för en frivillig medlingsfunktion

Enligt förslaget ska nuvarande regler om ett öppet internet i allt väsentligt införlivas i förordningen, vilket innebär att de grundläggande principerna om likabehandling av trafik och slutkunders rättigheter bibehålls. Kommissionen ska kunna anta genomförandeakter i syfte att tydliggöra och specificera villkor för erbjudanden av specialiserade tjänster.

Kommissionen föreslår nya regler för att främja ett förbättrat samarbete mellan tillhandahållare av allmänna elektroniska kommunikationsnät och företag inom närbesläktade sektorer, t.ex. tillhandahållare av strömningstjänster. Kommissionen anger att trafik från sådana närbesläktade sektorer i vissa fall kan leda till oproportionerliga investeringsbehov för tillhandahållare av allmänna elektroniska kommunikationsnät. Enligt förslaget bör den här typen av situationer hanteras i enlighet med samarbetsfrämjande riktlinjer som föreslås antas av Berec (organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation). Om det bedöms lämpligt kan detta ske genom en föreslagen mekanism för frivillig medling mellan parterna. De nationella tillsynsmyndigheterna föreslås tillhandahålla den frivilliga medlingsfunktionen.

1.2.1.5 Nya och skärpta regler för resiliens och beredskap

I förordningen föreslås regler om resiliens och beredskap i den digitala infrastrukturen. Förslaget omfattar tillhandahållare av

allmänna elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, andra tillhandahållare samt i viss utsträckning även myndigheter med ansvar för bl.a. krishantering, cyberkrishantering och civilskydd. Dessa aktörer ska enligt förslaget samverka för att säkerställa driftssäkerhet och förmåga att förutse, förebygga, förbereda sig inför och hantera olika typer av störningar och andra händelser som kan påverka nätens funktion. Förslaget innehåller även skärpta regler rörande bl.a. nödkommunikation och möjligheten att utfärda viktiga meddelanden till allmänheten vid störningar, kriser och force majeure.

I syfte att stärka och samordna beredskapsarbetet föreslås att en unionsövergripande beredskapsplan tas fram. Beredskapsplanen ska bl.a. innehålla en övergripande kartläggning av hur unionens digitala nät är uppbyggda och var sårbarheter finns, rekommendationer på åtgärder för att säkra nätverkens resiliens samt metoder för krishantering.

Enligt förslaget är kritiska beroenden ett problem inom sektorn för elektronisk kommunikation och riskerar att påverka mobila och fasta nät, undervattenskablar, molntjänster och kritiska sektorer. Trots åtgärder som vidtagits genom EU:s verktygslåda för 5G-säkerhet kvarstår risker inom sektorn för elektronisk kommunikation.

Kommissionens nyligen presenterade förslag på revidering i EU:s cybersäkerhetsakt, CSA 2, innehåller ett ramverk för EU-harmoniserad hantering av icke-tekniska risker i IKT-leveranskedjor. I den nu aktuella förordningen om digitala nät föreslås att både rätten att bedriva verksamhet inom elektroniska kommunikationstjänster och kommunikationsnät och beslut om radiospektrumtillstånd ska kunna förenas med villkor om efterlevnad av säkerhetskrav som följer av CSA 2. Det föreslås vidare att den ansvariga myndigheten enligt CSA 2 ska kunna begära att regleringsmyndigheten återkallar rättigheter för tillhandahållarens anmälda verksamhet eller radiospektrumtillstånd vid bristande efterlevnad av säkerhetskraven i CSA 2.

1.2.1.6 Skydd för konsumenter och slutanvändare

Förordningen föreslås, i likhet med regler i den nu gällande kodexen, komplettera generella konsumentskyddsregler inom unionen. Förslaget ska säkerställa rätten till tillgång till internetanslutning och telefoni, både för konsumenter och, i vissa fall, mindre företag och ideella organisationer. Särskilda regler föreslås för att dessa rättigheter också ska tillförsäkras personer med funktionsnedsättning och andra sårbara grupper.

Det föreslås krav på jämförbarhet av erbjudanden och lättillgänglig information för slutanvändare. Vidare föreslås nya regler för att motverka och förhindra bedrägerier och otillbörliga uppringningar

via elektroniska kommunikationsnät, t.ex. s.k. 'spoofing' av telefonnummer, bedrägerisamtal och liknande. Det införs också nya regler om uppföljning och definition av miniminivåer av samhällsomfattande tjänster, såsom telefoni och adekvat internetanslutning, och möjligheter att införa särskilda åtgärder för socialt utsatta grupper.

1.2.1.7 Styrningen ska ändras

Kommissionen föreslår att ett nytt unionsorgan, Office for Digital Networks (ODN), ska inrättas. ODN ska ersätta Byrån för stöd till Berec och ta över dess samordningsuppgifter för reglering och tillsyn.

Berecs uppdrag utvidgas till att omfatta beredskap och resiliens för digital infrastruktur. Organet får också ett tydligare ansvar för att övervaka och främja genomförandet av det nya regelverket på nationell nivå.

RSPB inrättas som ett nytt EU-organ med ansvar för strategisk styrning, koordinering och rådgivning i frågor som rör radiofrekvensspektrum. Organet ersätter Radio Spectrum Policy Group. RSPB ska bistå kommissionen och medlemsstaterna med expertutlåtanden, uppföljning samt rådgivning kring strategier, harmonisering och tilldelning av radiospektrum, inklusive i frågor om internationellt samarbete och hantering av radiostörningar över nationsgränser.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förordningen ersätter den nuvarande kodexen från 2018, i Sverige huvudsakligen genomförd genom lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation (LEK). Även de förordningar och föreskrifter som meddelats genom bemyndiganden i LEK kommer att påverkas eller ersättas. Detta innebär sammantaget en betydande förändring av den nuvarande svenska regleringen. Förslaget är omfattande och regeringen bedömer att ytterligare analyser om effekter på svenska regler, inklusive grundlagarna, behöver göras.

1.4 Budgetära konsekvenser och konsekvensanalys

Förslaget bedöms påverka unionens budget. Kommissionen uppskattar att det behövs några ytterligare årsarbetskrafter för att genomföra förslaget, utöver omfördelning bland befintliga resurser. Eventuella kostnader som förslaget kan leda till för den nationella budgeten ska finansieras i linje med de principer om neutralitet för statens budget som riksdagen beslutat om (prop. 1994/95:40, bet. 1994/95FiU5, rskr. 1994/95:67). Utgiftsdrivande åtgärder på EU-budgeten behöver i enlighet med dessa principer finansieras genom omprioriteringar i den fleråriga budgetramen.

Den nuvarande budgetposten för Byrån för stöd till Berecs kontor kommer även fortsättningsvis att finansiera den del av ODN som inte påverkas av förslaget. Ytterligare utgifter som följer av de nya uppgifter som tilldelas ODN ska finansieras genom bl.a. avgifter för tillståndsgivning av satellitspektrum, avgifter för

tillståndsgivning av s.k. EU-nummer och frivilliga bidrag från medlemsstaterna.

Regeringen bedömer att ytterligare analyser om effekter för statens budget behöver göras. Regeringens ståndpunkter avseende övergripande principer för den fleråriga budgetramen och dess storlek, inklusive för enskilda fonder och program, behandlas i Fakta-PM 2025/26:FPM3. Det är viktigt att förhandlingen om den fleråriga budgetramen inte föregrips.

2. Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till ambitionen att stimulera och underlätta utbyggnaden och utvecklingen av digital infrastruktur. Utveckling av den digitala infrastrukturen är en grundläggande förutsättning för att stärka EU:s konkurrenskraft och den inre marknaden. Det finns behov av ytterligare investeringar för att nå de som inte har tillgång till gigabitnät och täckning för mobila tjänster, t.ex. i glesbefolkade områden, samt för att öka kapaciteten och robustheten i befintliga nät.

Regeringen avser i förhandlingen generellt arbeta för att endast förslag som utgår utifrån ett existerande behov av åtgärder och som har en tydlig konsekvensanalys ska antas. Regeringen avser också verka för att regler och processer utformas så att

konsekvenserna är proportionerliga och inte medför större begränsningar eller kostnader än vad som är nödvändigt. Det är även viktigt att det nu aktuella förslaget inte överlappar eller är i konflikt med annan EU-lagstiftning.

Regeringen välkomnar EU:s ambition om att få framdrift i och ökad harmonisering av medlemsstaternas säkerhetsarbete i förhållande till icke-tekniska faktorer i elektroniska kommunikationsnät.

Regeringen är därför preliminärt positiv till att radiospektrumtillstånd och rätten att bedriva verksamhet enligt förordningen ska få förenas med villkor om säkerhet i IKT-leveranskedjor. Förslaget innehåller dock oklarheter avseende återkallelse av radiospektrumtillstånd och rätten att tillhandahålla elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, bl.a. när det gäller ansvarsfördelningen mellan olika medlemsstaters regleringsmyndigheter. Regeringen avser att verka för att regleringen i denna del blir tydlig, rättssäker och förenlig med den svenska förvaltningsmodellen.

Behovet av en säker och redundant konnektivitet ökar inom såväl närområdet som i stråk som knyter Sverige och EU till omvärlden. Regeringen anser att god beredskap och stärkt resiliens i Europas digitala infrastruktur är av stor betydelse. Regeringen vill i det här sammanhanget understryka att gemensamma åtgärder aldrig kan hindra medlemsstaterna från att vidta åtgärder för att säkerställa ett högre skydd än vad som krävs av EU-rätten i de fall det är

nödvändigt av nationella säkerhetsskäl. Regeringen anser vidare att reglering avseende tekniska och organisatoriska cybersäkerhetsåtgärder och åtgärder för stärkt motståndskraft inte ska vara sektorsspecifika, utan följa av den generella regleringen i NIS 2- och CER-direktiven.

Förordningen innehåller regler om informationshämtning och informationsdelning från medlemsstater till EU-institutioner. Det är viktigt att denna reglering utformas med beaktande av behovet av en hög nivå av säkerhet, eftersom förslaget innebär att medlemsstater ska dela känslig information.

För regeringen är det generellt viktigt att medlemsstaternas nationella förhållanden och nationella kompetens beaktas. Det är också av vikt att förordningen är förenlig med de brottsbekämpande myndigheternas behov, inte minst vad gäller frågor om tillgång till data. Regeringen avser därför att aktivt verka för att det framtida regelverket tillgodoser behovet av harmonisering, och samtidigt möjliggör ett ändamålsenligt och proportionerligt genomförande i Sverige.

Regeringen anser att konkurrensfrämjande förhandsreglering även fortsättningsvis bör baseras på de grundläggande principerna om att konkurrens skapar incitament för företag att vara innovativa och bli mer effektiva, att den leder till lägre priser och högre kvalitet på produkter och tjänster och i förlängningen till

produktivitet och tillväxt. Detta kan bidra till att understödja andra för EU viktiga mål. Det sektorsspecifika konkurrensregelverket för operatörer med betydande inflytande på accessnätmarknaderna för gigabitnät bör samtidigt förenklas och anpassas för att svara mot marknadsutvecklingen. Regeringen avser att verka för långsiktig tydlighet och förenkling i regleringen för att bibehålla en fungerande konkurrens, minska administrativa bördor på företag och för att inte hämma investeringar. Regeringen avser vidare att verka för likartade regulatoriska förutsättningar och för möjligheter att inom ramen för förhandsreglering förhindra överprissättning och marginalklämning.

Regeringen är i likhet med kommissionen av uppfattningen att EU bör besluta om en europeisk radiospektrumstrategi.

Regeringen är positiv till förslaget om att inrätta ett regelverk för spektrumtillstånd för satellitkommunikationstjänster på EU-nivå när det gäller betydande spektrumtilldelningar som är av stort EU-gemensamt intresse, såsom Galileo och IRIS2. Det finns dock behov av ytterligare analys av frågan om den utökade kompetensen för kommissionen gällande övrig tillståndsgivning, satellitsystem och frekvensutrymmen.

Regeringen välkomnar den föreslagna mekanismen för hur gränsöverskridande störning av harmoniserat radiospektrum ska kunna hanteras när det gäller koordinering av processer som är av

stort EU-gemensamt intresse eller då en medlemsstat begärt stöd. Kommissionen bör kunna anta en framträdande roll i förhållande till tredjeländer, exempelvis genom att stötta medlemsstater vid störningar som kan härledas från tredjeland, och bistå i koordineringsprocesser för nya satellitsystem i syfte att undvika störningar av befintliga eller planerade radiotjänster.

Regeringen anser att den nuvarande europeiska spektrumförvaltningsmodellen fungerar bra och välkomnar ytterligare harmonisering på området för radiospektrum. Det är dock viktigt att den föreslagna regleringen utformas på ett sätt som gör det möjligt att beakta nationella, regionala och lokala marknadsförhållanden, t.ex. täckningsgrad i glesbefolkade områden. Detta gäller särskilt reglerna om hur tillståndsvillkor för radiospektrum ska utformas.

Regeringen är positiv till att regler föreslås för att motverka och förhindra bedrägerier mot slutanvändare via elektroniska kommunikationsnät.

Regeringen välkomnar ambitionen att harmonisera anmälningsförfarandet för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, då det kan underlätta gränsöverskridande investeringar. Fokus bör ligga på att minska skillnader i regler mellan medlemsstater. Det finns dock risker med en gemensam harmoniserad anmälningsplikt i form av ökad administration och

regelbörda för mindre aktörer som idag är undantagna från anmälningssplikt. Ett gemensamt anmälningsskifte kan också försvåra tillsynen av tillhandahållarna. Anmälningsskiftet behöver vara enkelt, förutsägbart och rättssäkert.

När det gäller frågor om styrning anser regeringen att dagens fördelning av kompetens mellan medlemsstaterna och EU-institutionerna huvudsakligen bör behållas. Regeringen välkomnar dock det utökade mandat och strukturella oberoende som RSPB får och det stöd som ska ges från ODN. Det tydligare ansvaret som Berec ges för att övervaka och främja genomförandet av det nya regelverket välkomnas också.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter gällande förslagen är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Inga ståndpunkter är kända för närvarande.

2.4 Remissinstansernas och andra intressenters ståndpunkter

Förslaget har skickats ut på remiss.

3. Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen har angett artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som rättslig grund. Det ordinarie lagstiftningsförfarandet är tillämpligt, vilket innebär att rådet beslutar med kvalificerad majoritet och att Europaparlamentet är medbeslutande. Detta motiveras av förslagets syfte att ytterligare harmonisera EU:s marknader för elektronisk kommunikation och förbättra förutsättningarna för upprättandet och funktionen av den inre marknaden.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Kommissionen anser att förslaget är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen.

Avseende subsidiaritetsprincipen framhåller kommissionen att omfattningen av problemen i det digitala ekosystemet kräver ett EU-rättsligt initiativ, eftersom problemen och utmaningarna alltmer rör hela unionen. En lösning på EU-nivå är mest effektiv, leder till en snabbare och mer harmoniserad implementering och innebär lägre kostnader än om medlemsstaterna agerade var för sig. För att uppnå en snabb, säker och robust digital infrastruktur i hela EU krävs sammanfattningsvis ett harmoniserat rättsligt ramverk i syfte att undvika fragmentering eller olika tillämpningar i genomförandet på nationell nivå.

Regeringen delar preliminärt kommissionens bedömning om att förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Det är dock viktigt att i förhandlingarna verka för att förslaget inte blir mer långtgående och detaljerat än vad som är nödvändigt.

När det gäller proportionalitetsprincipen framhåller kommissionen att de föreslagna åtgärderna fokuserar på att hantera flaskhalsar på den inre marknaden och förbättrade förutsättningar för nya och utvecklade elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster i EU. Förslaget inskränker inte friheten för tillhandahållare att välja att vara verksamma regionalt eller nationellt. Regeringen instämmer i kommissionens bedömning i denna del.

4. Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslagen kommer att behandlas i rådsarbetsgruppen för telekommunikation och informationssamhället. Det går inte i dagsläget att ange en prognos för när beslut kan tas av rådet och parlamentet.

4.2 Fackuttryck och termer

Konnektivitetsinfrastruktur: omfattar både elektroniska kommunikationsnät och elektroniska kommunikationstjänster, som båda definieras i LEK.

Digital infrastruktur: omfattar utöver konnektivitetsinfrastruktur även infrastruktur i form av hård- och mjukvara för exempelvis produktion av digitala tjänster, molntjänster och datacenter.

Gigabitnät: Ett elektroniskt kommunikationsnät som helt består av fiberoptik åtminstone fram till slutanvändarnas lokaler eller en basstation eller ett elektroniskt kommunikationsnät som kan erbjuda liknande nätprestanda under normala högtrafikförhållanden.

Undervattenskabelinfrastruktur/undervattensinfrastruktur för elektronisk kommunikation: fiberoptiska sjökablar och tillhörande infrastruktur kopplad till kabelns konstruktion samt drift, underhåll och reparation av kabeln.

Molntjänst: en digital tjänst som möjliggör administration på begäran och bred fjärråtkomst till en skalbar och elastisk pool av gemensamma dataresurser, inbegripet då sådana resurser är distribuerade på flera platser.

Specialiserade tjänster: tjänster som inte är internetanslutningstjänster och som är optimerade för särskilt innehåll och särskilda applikationer och tjänster, eller en kombination av detta.

Spektrumförvaltning: förvaltning av resursen radiospektrum som syftar till att olika typer av radioanvändning ska få plats utan att de stör varandra.

Harmonisering av radiospektrum: gemensamma internationella överenskommelser om hur olika frekvensband ska användas, som syftar till att skapa förutsättningar för att utveckla radiosystem som kan användas regionalt eller globalt, exempelvis mobilt bredband, mobiltelefoni och satellitkommunikation.

Spektrumlicens (radiotillstånd): reglerar användningen av frekvensband, exempelvis för 5G, mobilnät och trådlös utrustning. Hanteras och tilldelas av Post- och telestyrelsen.

Radiofrekvensstörning: uppstår när oönskade radiosignaler blockerar eller försämrar kommunikationen mellan trådlösa enheter, vilket leder till minskad räckvidd, brus eller avbrott.

Galileo: ett system för satellitnavigering som utvecklats på uppdrag av Europeiska unionen och Europeiska rymdorganisationen.

IRIS2: EU:s planerade satellitkonstellation för säker kommunikation och internetuppkoppling, utformad för att stärka Europas digitala suveränitet.